

PRĂGUREȘUL

Abonamentul:

Pe un an 8 cor., pe jumătate de an 4 cor.
Pentru România și străinătate anual 10 cor.

Foaie socială-culturală. Apare în fiecare Sâmbătă.

Redacția și Administrația Nr. 817.
Telefon Nr. 29.

Alegerea carierei.

În casa părintească și în școală, părinții și învățătorii se nizuiesc să pregătească pe copii pentru viață. Norocul și succesul muncii din viitor afirmă însă dela cariera ce și-o alege fiecare om. În viață omul numai atunci poate munci cu succes deplin, dacă în copilărie corpul și spiritul lui au crescut și s'au dezvoltat deopotrivă, armonic. Când copilul părăsește școala, se recere, pelingă maturitatea spirituală și vioiciunea corporală, și sănătatea, ear dacă își alege vre-o carieră, atunci să fie dezvoltat atât trupește cât și sufletește.

Dupăcum în școală, mai adeseori rămâne îndărăt dezvoltarea corporală față de cea spirituală, totașa și la alegerea carierei se pune puțin preț pe cea mai însemnată condiție a vieții, adică pe construcția corpului. Ne lăsăm conduși de tradiții și de împrejurările financiare ale familiei; examinăm diferitele cariere după câștig, după munca și puțința de înaintare; în fine se ia în considerare capacitatea tinărului, ear dezvoltarea corporală numai atunci se ia în considerare, dacă e vorba de a se aplica pe cariera militară.

Urmarea e, că mulți oameni, înloc de-a

găsi fericirea, se nenorocesc în viață în urma defectelor corporale, deși între alte împrejurări ar fi putut produce ceva excelent conform dezvoltării lor trupești.

Părinții, nainte de-a alege vre-o chemare copiilor, să consulte medicul, care le poate spune, că oare dezvoltarea corporală a copilului e corespunzătoare, și nu va avea mai târziu urmări stricătioase.

Mă nizuiesc a arăta pe scurt unele împrejurări, cari trebuiesc luate în considerare la alegerea chemării.

Persoane bolnave de urechi, sau cari înclină spre morburile de urechi, să nu-și aleagă nicio chemare, care pretinde dela pe-lita auzului o rezistență mai mare, (ca la mineri, artileriști, scufundători, lucrători la poduri), sau la care auzul trebuie să fie foarte fin (ca la telegrafisti, telefoniști, personalul căilor ferate, forestieri). Ei produc pe aceste cariere foarte puțin, ba ce-î mai mult, morbul lor se poate agrava. De aceleași primejdii sînt amenințate aceste persoane și pe carierele cari îi expun recelilor (cum sînt marinarii, birjarii). Nici pentru cercetarea școalelor superioare nu sînt potriviți acești oameni, pentru că în decursul prelegerii își încordează auzul, se iritează și devin nervoși. Ei se pot

aplica la agronomie, și la cele mai multe meserii, cari pretind foarte puțin dela auz și nu-l periclitează.

Oamenii nervoși, sau cari derivă din familii nervoase, să se feriască de a-și alege cariere, pe cari trebuie să se ocupe cu beuturi spirtoase (ca birtași, matrozii, soldați, birjarii și voiajori), apoi cariere, cari reclamă somn puțin, așa că dinșii nu se pot reculege, (cum e serviciul căilor ferate, îngrijitor de bolnavi, chelner).

Totașa de neapți sînt și pentru studiu. E foarte primejdioasă pentru dinșii și cariera de lucrători în turnătorii, de a se ocupa cu otrăvuri cum e plumbul, argintul viu ș. a., ca vâpsitori, tipografi. O vreme îndelungată nervosul rezistă primejdiilor și muncește chiar cu succes, dar sistemul nervos se zdruncinează total în urma daunelor împreunate cu aceste chemări.

În urma nașterii și dezvoltării fiecărui simptom al nevrosității mi-e imposibil a numi acele chemări, cari sînt potrivite pentru nervoși. În fiecare caz numai medicul poate hotărî în această privință.

În numărul viitor voi termina ce mai am de zis referitor la alegerea carierelor.

Dr. I. Fometescu.

FOILETON.

Din satul meu.

II.

Mitru.

În sat la noi după casa popii delingă biserică venia în rînd a lui Mitru, pentru care lucru și ținu să-și dea fecioru la învățătură. Asta se făcu cu mult înainte și dacă nu i-ar fi dăruit Dumnezeu — la timp — și un prichindel de fețișcană cu obrăjorii rumeni, azi i-ar ținu casa de uritul pustiului. Mitru era așa că dacă te-ai prins de-o ispravă, apoi nu faci de om, dacă o lași la jumătate... Că și Dumnezeu numai atunci îți ajută. Un gând numai îl zăpăcise odată, vreme îndelungată, un gând întunecos și greu ca păcatul. Cum era el om făcut pentru biserică, ținea cu orice preț să-și vadă fecioru popă. La zile mari și în Dumineci ținea să-l ale părintele în pragul bisericii cu capul dezvălit, într-o prosternere cucernică, cu o legăturică albă ca zăpada în care aducea prescura și pausul pentru liturghie. În biserică, dacă se închina dela pămînt mucenicilor încremeniți în piroteala de veacuri pe-o pinză fleștelită și coștă de vremi, — aprindea cele câteva luminări, aduse de suflete bune, alerga cu cădelnița pentru de tămîiere, — pe urmă dacă

veniau slujitorii ori alți oameni, se așeza în scaunul delingă Ion Botezătorul, și nu-și mai lua ochii dela altar, unde popa făcea cu glas domol și abătut sfînta slujbă.

Sivu însă, feciorul, odată cu capul nu vrea popia. Muerea — acum ce ție muerea? că una că alta, că vezi tu băiatu, că cum îi gîndi, — ea avea atîta socolă: s'o știe vecinele că-i cu fecioru la școli, care, dacă se dedea în vorbă cu popa, după ieșitul din biserică, toți oamenii bleznesc și stau gurăcască. — Până și popa, la care se slătuisse, îi zise: De... nu știi. Că vezi dumneata, băiat deștept, și-apoi de nu se 'ndoaie la vorba părintească, atunci ce să zic eu... Adecă, dacă are minte, de ce nu l-am lăsa să se ridice mai sus, pentru rîndul popiei ne-om îngriji noi cu altul.

— Apoi să meargă! făcu la urma urmei și Mitru.

Într-o zi moale, decătore toamnă, băiatul își luase rămas bun, mai din inimă decît până acum, și a plecat. De acum pentru Mitru rămăsese grija banilor, pe cari îi cerea acum mai cu vîrtoșul. Dar Mitru îi dedea cu dragă voce, căci băiatul îi scria tare frumos de mersul cu învățătura, și — apoi îi dedea că și avea de unde. Pe urmă plătise să i-se slujiască trei leturghii, în cite trei Vineri în rînd, cari îl mîntuiau de gîndul întunecos ce nu-l lăsa în voce bună, și era om

în apele sale. Ear verile, cînd Siviu venia acasă de vacanțele mari și se nimeria să treacă la drum alături de el, se sălta ușor din mers în cizmele lui de oae, mari de-i ajungeau deasupra genunchelui, — fața-i suridea de-o mare îndestulare sufletească și vorbia cit decolo, îndesat, cu mustrea în glas a unui părinte, care te îndrumă la bine.

Trecură așa vreo patru ani dearîndul. Acum feciorul nu mai venia verile acasă, scria mai rar, scria că căpătase o slujbă, că acum trebuie să-și vadă de ea. Mitru om euminte, se împăcase cu atît, dar era muerea, pe care treaba asta o durea rău. Că prelingă una-alta din cite i-le îngrămădi în inimă simțirea ei de mamă, era, că nu-l mai avea de față ca să poată infunda gura vecinelor, cari rișchiau printre vorbe că și-o fi uitînd băiatul drumul, — deh, ce băiat... domnișor!.. Și domnișoru ce să mai aibă cu ei, cu casa lor acoperită din stuf de tâu. Cînd venia necăjită, cu ochii plîși 'naintea bărbatului, îi zicea: Al de proaste... Păi și tu muere, ce? Cînd ni-o fi mai rău, să ne meargă ca acum, și își sucia mustața cu o mindrie îndirjită.

Un an-doî trecură, greu la unii, ușor la alții.

Timpul dase în toamnă. Oamenii veseli făceau strînsura cîmpului din ce dase Dumnezeu. Desdedimineață până seara tîrziu drumul era numai un scîrțit de carele încărcate cu bogățiile

La chestia luminației.

Referitor la obiecțiunile ce le-a făcut confratele »Oraviczaer Wochenblatt«, cu privire la luminația orașului nostru, ne ținem de datorie a atrage și noi luarea aminte a publicului nostru asupra acestei chestiuni. Dacă ne aducem aminte de multele explicații ce deatita vreme s'au publicat, din parte competentă, în »Oraviczaer Wochenblatt«, trebuie să recunoaștem meritul confratelui care ar fi trebuit să fie deja răsplatit cu isprăvirea acestei afaceri.

Cine cunoaște deosebirea între gaz și electricitate, trebuie să dea înțietate gazului, ca fiind nu numai cu mult mai ieftin, ci și de un efect mai mare. Oamenii cu stare pot să-și permită luxul luminei electrice, ce nu mai are înțeles astăzi când tehnica gazului e atât de dezvoltată; dar comuna, publicul cel mare, trebuie să caute a-și lumina stradele cât de ieftin, ca astfel să ajute sporiștea comunicației, fără a împovăra orașul cu condițiuni grele.

Singurii electricianii admit că electricitatea nu e rentabilă, și după o statistică, în 250 orașe cu lumină electrică din Ungaria nicăiri nu se pot subporta cametele, deci toate lucrează cu pierdere. Acest lucru l-a accentuat îndeajuns »Oraviczaer Wochenblatt« în numărul din 9. Mai a. c. Și societatea morii cu vapor din Oravița-rom. vrea să ne fericiască cu lumină electrică, la care nu se pricepe, și nici n'are bani destui pentru o asemenea operațiune. Noi la rîndul nostru ne alăturăm la părerea confratelui »Oraviczaer Wochenblatt« și în numele progresului ne socotim în drept a cere că Oravița, »Mica Vienă«, să nu rămînă satul din urmă.

IGIENĂ.

Nu e permis a citi în pat.

A citi în pat e periculos. Luminația de sară e stricăcioasă pentru ochi. Cei mai mulți oameni, cari sînt robii acestei datini rele, citesc la lumina lămpii ori luminării. Lumina, care ar trebui să lumineze numai textul, atinge și ochii cititorului. — Ținuta trupului încă e lucru principal. Cînd șede omul, privirea cade sub 25 grade asupra textului, cînd e culcat deja numai sub 10 grade.

Dar cu mult e mai stricăcios pentru ochi, dacă citim în pat culcați pe o lăture. În cazul

din holde; nevestele acasă deschideau larg porțile ogrăzii ca să primiască roadele muncite cu atîta greu în vară.

În casa lui Mitru se schimbaseră multe de toate, — adecă nu chiar atîtea. Gospodăria era tot cea dinainte, cu rînd, cu cumpăneală și bine ținută, — atîta că prichindelul de fetișcană, cea cu obrăjorii rumeni, crescuse fată mare la casă și aduse un ginere cumișos, cu o stăricică de ceva gospodar. Mitru, care avea acum două plete albite, resfirate pe umerii lui înzdrăveniți, era în voce să-și desmerde nepotul de-a bușile, ori să-și vadă mai înadins de trebile cu biserică, atîta îl neliniștea, că uneori gîndul îl fura cine știe încătrău, și îi răsăria așa, o întrebare întunecoasă, nelămurită, care i-se lăsa greu pe inimă, în minte, în suflet. Dar îi venia așa citeodată, mai rar.

Acum se vinjoliau și ei cu strînsura de pe cîmp, căci acuși o să dea să fumege cazanele, și atunci nu prea este vreme de fiecă ispravă...

— Ști ce, muere? începu într'o seară Mitru, cu un zîmbet șiret în obraz. — Am gîndit că să merg pîn' la ficior.

— Ha?

— Dapoî așa. Și încă cu tine.

— ?

— Că de... sîntem tată și mamă și ni-o fi dorind băiatu...

— Săracu Sivu! începu la rîndul ei, Pa-

acesta mușchii ochiului trebuie să lucreze detot altfel, decît la privirea obișnuită, prin ce ochii se obosesc foarte. Deaceia se pare că literale se lătesc, ceiace nu-i altceva, decît privirea dublă. Cititul în pat produce miopie, deaceia să nu citiască în pat mai ales cari au aplicare la miopie, ori sînt deja miopi, pentru că luminația de seară promovează miopia. Până la anul al 18-lea nîmăruia n'ar permis să citiască în pat, căci până la această etate ochii sînt în dezvoltare.

ECONOMIE.

Etatea porumbilor se poate cunoaște de pe următoarele semne: Porumbii tineri au în ochi, în jurul pupilei, un inel sur, ear capătul mai lat al ciocului deasupra e moale și de culoare brună-cenușie. La porumbii bătrîni, inelul din jurul pupilei e de culoare galbenă-deschisă, mai tîrziu galbenă-roșatică, ear ciocul e tare și de culoare cenușie-deșchisă.

Cum spălăm lina pe oae? De multeori e nevoie să spălăm lina, nu după ce tundem oile, ci mai înainte. Așa facem spre a le mîntui de păduchi sau de căpușe. Spălătura o facem cu apă în care punem acid fenic (fenol sau carbol) dela drogerie, un gram la mia de grame. Dacă e carbol zis crud, punem și mai mult ceva, dar să nu fie prea tare. Întrebuințăm și săpun. Lina astfel spălată și curățită se usucă, crește mai bine; ear oii îi pîrște, căci nu înădușe și poate răsufla și prin pele, și i-e mai răcoare pe vremele călduroase.

FELURIMI.

Măsurarea timpului. În timpurile cele mai vechi măsura de timp a fost o zi, adecă durata zilei dela răsăritul pîn'la apusul soarelui. Simplitatea traiului celor vechi n'a cerut v'o împărțire mai complicată și exactă a timpului. Mai tîrziu, cînd s'au construit primele oroloage de soare, cei din evul mediu scriau pe ele diferite inscripții și maxime, cari ne îalmăcesc sentimentele și preocupățiunile oamenilor contimporani. Vechiul castel Tabor din Boemia păstrează un orologî în jurul cărui se vede următoarea inscripție: »*Sumus umbra*« (Sîntem umbră). Pe orologiu dela catedrala din Nizza: »*Sine sole soleo*« (Fără soare sînt mut). Tot pe un orologî din Nizza: »*Non numero horas nisi serenas*«. (Numai orele vesele le numără). Pe orologiu unul claustru: »*Scis horas, ne scis horam*« (ar însemna: lucrează și te roagă). În orașul Cannes: »*Irrevocabiles horas*« (Ore irevocabile). O inscripție germană sună: »*Soarele luminează peste toți*. În Anglia pe un orologî: »*Mox nox*« (Eată noaptea!). — »*Fugit hora, ora!*« (Trec orele, roagă-te!). Pe alt orologî: »*Dum spectas fugio sic vita*«. (Trec ca și viața). Lozinca

raschia, tîind cu colțul năfrămii calea lacrimilor din obraz.

— Nu așa muere, că doar nu l-or fi punînd de furtură. Scoase din șarpar o hirtie toată încrîțită, arătîndu-o.

— Să vezi, azi mă cheamă la primărie.

— Și? înhoalbă muerea, care se făcuse incitva stăpînă preste șivoiul simțirilor ei de mamă.

— Și se făcu, că primaru îmi dete o scrisoare. Da ce spune, i-am zis. El o învîrte pe-o parte, pe alta, apoi așa și așa, că nu prea pricepe, ci să merg la popa... Gîndești ce era?... Hm! băiatu, ce crezi, Sivu, domnu Sivu, cum îi zicea popa, că s'ar fi făcînd mai mare domn, că s'ar însura, că ne-ar pofti la nuntă fără greș. Acum tu ce gîndești?

Lelea Paraschia în noaptea aceia nu dormise nimic. Își făcea socoteala cită cale trebuie să fie pînă acolo, ce lume o fi, ce fată o fi luînd de nevastă...

În ziua hotărîită, cu mult înainte de sosirea trenului, Mitru cu muerea, îmbrăcați în hainele de zile mari, așteptau, cu inima zvîcnind, trenul care să-i ducă. Mitru, de, ca om, își făcea treaba printre mulțime și întreba dacă mai este mult pînă la plecarea către însus.

Cînd trenul se opri 'nainte lor, pufîind ca un turbat, și-a prins muerea de mînă și ca izbiți de-o putere dinapoî, năzuiau orbiș către suș. În tren se izbiră într'un colț, nedumeriți de vuietul mulțimii, care nu mai încăpea pe ușile vagonului,

zilei de azi »timpul e bani« se află în formă de inscripție pe un orologî englezesc: »*Time is money*«. Se zice că locuitorii Chinei ar fi cunoscut orologiu încă nainte noastră cu 1100 de ani. Pentru măsurarea timpului folosiau un anumit gnomon, cu care au descoperit mai tîrziu mijlocul zilei (ameza). În Egipt obeliscul a fost arătătorul orelor. Celdintii obelisc a fost adus în Roma de August, și așezat pe cîmpul Marte. Primul orologî de soare a fost ridicat la Romani în anul 293 în curtea templului Quirinus. După spusele lui Herodot, Grecii cei vechi, au învățat împărțirea zilei dela Babiloneni. La anul 1500 Petru Helle a construit celdintii orologî de buzunar. E caracteristică vorba lui Seneca despre oroloage, că mai ușor găsești doi filozofi deaceiași părere, decît două oroloage consumătoare.

Caractere antice. Antiphon și Socrate. Antiphon trăia pela anul 450 nainte de Christos, în Atena, și era vestit în ale oratoriei. Pe timpul războiului peloponeziac aparținea partidului aristocratic. Oligarhiu însă avură puterea numai 4 luni. Ajungînd democrații în fruntea statului, puternicii zilei fugiră din oraș și numai Antiphon rămase. El este tirît pe banca acuzaților pentru tradare de patrie. Înaintea judecătoriei roși o vorbire de apărare, despre care zice Thukydidis că »e cea mai frumoasă vorbire de apărare ce s'a auzit v'odată«. (În timpul mai nou au fost descoperite toate vorbirile lui Antiphon de către învățatul elvețian Nikole; cele mai multe sînt fragmente). Deși vorbise în modul cel mai mișcător, totuși fu osîndit, după obiceiul de atunci, să bea otravă, ear casa să-i fie dărîmată. Antiphon a golit pîharul în liniște. — Socrate de asemenea fu judecat să bea venin, și înțeleptul filozof, deși amicîi îi oferiră ocaziuni să se refugieze în alt oraș, totuși, după terminarea discursului cu Criton, goli în deplină liniște și cu mîndrie pîharul cu venin.

Curtea lui Lucifer. — Știm multe despre cetele îngerești, cărora ne rugăm să ne apere de toate relele. Pușin știm despre curtea lui Lucifer și despre potențaii iadului. Împărăția întunerecului are de rege pe Lucifer. — Vice-rege: Belial. — Guvernatori: Satan, Beelzebub, Astaroh, Pluto. — Prinți: Aziel, Mephistopheles, Marbuel, Ariel, Aniguel, Anasel, Bariael. — Membri familiari: Chimcham, Pimpam, Masa, Lissa, Dromdrom, Lomba, Palasa, Haufa, Linia, Pora, Saya, Wunsalag. — Miniștri: Abbadon, Chanius, Milea, Lapasis, Merapis. — Senior: Carnielis (adjutantul lui Aziel).

La oracolul din Delphi erau multe bogății îngrămădite. Cei nechemăți și cu gînduri rele, de atingeau numai păreții, cădeau morți. Puterea zeilor era mare. — La Delphi păreții erau din aramă. Cunoaștem cu toți capacitatea de imaginare electrică a aramei. Sigur că și preoții greci au cunoscut electricitatea, și așa e dezlegată enigma puterii zeiești dela acel oracol.

Molin.

de larma ce se infiripase mai groaznică decît o căzătură de stîncă în prăpastie. Pe 'necut se liniștiră toate, se liniștiră și ei, afară de zdrăngănitul dela închieturile șinelor, ce se alunga sălbatic, într'o goană nebulă, ca un crincen plîns de uriaș.

Drumul trecea repede aducînd înainte alte și alte vederi și înspre inseratul zilei mai aveau de străbătut o gară. În adulemeul gîndului fericitor că acuși o să-și vadă feciorul, străin de atîta amar de vreme, le vedeau toate într'o bunățate luminoasă, înfiorîndu-se de-o caldă și prietinoasă simțire... Cum o să caute la ei lumea, cînd însoții de ficior, vor trece străzile largi și lungi ale orașului, — cînd prietini și cunoscuți vor cunoaște din ce odraslă de oameni a răsărit, — cînd el, cuminte și blînd îi va agrăi cu tată și mamă, — cînd vor sta alături cu atîția domni în slujbe mari, — cînd toată lumea va cunoaște că ei sînt părinții lui Sivu...

Și acum din atîtea îmbunări ale inimei lor simple nu se împlinise nimic.

Se opriră nainte unei clădiri mari, cu două rînduri, cu păreții vîruiți pe dinlăuntru cu culori ce-ți luau vederile, cu trepte înalte de marmoră. Odoaru de băiat le zise atî: ați venit... Se cătară din privire ca niște străini, pe urmă se perdu într'o mulțime lărmuitoare din fundul unei chilii, de unde veniau țicniri de pîhare, risete pline, larmă de vorbe străine încilcite... și nicio

CRONICA.

Despărțământul Orăviții al Asociațiunii pentru cultura și literatura poporului român își va ține astăzi adunarea generală aici în Orăvița la Sf. Marie în Grădina de tir. Programul adunării, ce va fi împreună și cu un festival, îl vom da în numărul viitor.

„Reuniunea română de cântări și muzică” din localitate aranjează în ziua de 15/28 August la Sf. Marie-Mare (Nedee) o petrecere de vară împreună cu concert, în „Grădina de tir”. Publicul doritor de distracție se invită și pe calea aceasta la petrecere.

La Ciclova-montană a reposat candidatul de învățător *Vasile Jurescu*, răpus în floarea vieții de un morb vechi. Il deplîng nenorociții părinți și toți ceice l-au cunoscut. Odihniască în pace!

Casa din colțul pieței, a rep. G. Petrovici din strada principală, a cumpărat-o negustorul de peste drum *Leopold Kohn*.

Studentii români din Sasca-montană aranjează o serată teatrală, Duminecă la 15 August st. nou.

Reuniunea de citire și cântări din Mercina aranjează în curtea bisericii, la 15/28 August, concert împreună cu teatru. Se va preda piesa „Iancu Jianu”, dramă de Millo.

În pădurile Comunității de avere din Poiana Mărului a izbucnit la 2 l. c. un foc mare, care a trecut și în pădurile erarului. A făcut pagube îngrozitoare.

În România se fac încercări în anul viitor și în școlile primare cu sistemul orarului numai de dimineață, care sistem, avînd scopul de a mai slăbi robia școlară de azi, credem că va avea viitor.

În Suedia muncitorii de toate breslele au proclamat grevă monstră, care s'a întins în țara întreagă, atingînd proporțiile celei mai mari greve ce a înregistrat istoria luptelor economice sociale.

Adunarea generală a societății pentru fond de teatru român se va ține la 7/20 Septembrie în Alba-Iulia.

În Viena s'a observat un caz de lepră, care s'a sfîrșit cu moarte.

„Drapelul” continuă în „Foiță” notele biografice despre Alexandru de Mocsonyi, de Dr. V. Braniște.

vorbă de-alor, de-acasă. Nea Mitru avu iluzia unui groaznic năruit de întunec, care îi apăsa inima din greu, pânăce Paraschia sfîlciise, ca o nătingă, cu mina dusă la gura desagilor, plină până sus. Odată apărui în pragul ușii una de-acolo, tineră naltă, îmbrăcată numai în alb, îi privi cu o căutătură speriată, plină de disgust, smîrci niște vorbe din virful limbii și fugi înapoi zbierînd în limba ei ceva de groază, de urît, de neînțeles.

Și atîta vreme cît perdură pe aci, nu veni nimeni să-i întrebe... de unde și până unde și cine sîntei voi... În piroteala, ce le obloji inima și mintea, căutau unul la altul prostiți, li-e venia că locul se învîrte cu ei, și nu mai puteau crede că avură odată un copil...

Sivu, domnul Siviu, băiatul cuminte și blind, se însurase cu o fată străină și după lege și după neam de vatra și obirșia celorce îi daseră ființa și toată dragostea lor de oameni simpli și proști...

Cînd, după amurgul unei zile furtunoase, Mitru își revăzu satul, revărsat în ogașul lui de veacuri, ograda încăperii cu gospodăria, avu un zîmbet luminos, plin de înțeles. În pragul casei, acoperită numai din stuf, și-a îmbrățișat nepotelul la sîn, îngînîndu-i: „Vezi, să rămii copilul taichiui, să-ți ciurme mă-ta riuri de fluturași la alțița că-meșii, să te vād mare-mărișor la „bună ziua” lui Sin-Petru meșter-ispravă, bătînd briul haiducesc!

Liân.

Indemnă de progresul realizat de ziarul „Lupta” în timpul din urmă, tipografia „Poporul Român” a comandat o mașină rotativă cu o pre-stațiune de 16 pagini tipărite și învătate în 10.000 exemplare la oră. Mașina va fi gata și se va instala pe la sfîrșitul lunii Octombrie.

Cursul la pensionul de fete din *Turnu-Severin* se începe la 1. Septembrie v. Informațiunii se pot cere dela direcțiunea institutului (Bulevard Carol, vis-avis de liceul „Traian”).

Canoanele bisericii opresc intrarea mirenilor în altar. Obicinuința episcopilor de a intra în altar în cursul slujbei, spre a povesti una-alta cu preotul slujitor, orî cu crîznicul, este urîtă și condamnabilă.

„Telegraful Român” începe o serie de articoli despre părerile sociologului Gustav le Bon despre felul cum se nasc părerile și convingerile în sufletul mulțimii, — o continuare a articolelor despre era masselor și despre sufletul mulțimii.

Despre restaurarea comitetului parohial din *Lipova* „Tribuna” scrie între altele:

„Sinodul electoral a fost prezidat de d-l *Gheorghe Popovici*, referentul senatului bisericesc, în calitate de ex-mis consistorial, și a decurs în perfectă ordine, dovadă că diz-ordinele din trecut erau provocate de însuși scaunul prezidial, care voia să impună voința minorității, ear dacă aceasta nu era cu putință, provoca el însuși scandalul. Însîrșit a învins și în Lipova ordinea și bunul simț, și oamenii cari o viață întreagă au făcut un joc murdar de interese personale din interesele publice, au ajuns într-o disparență minoritate. Astfel au fost înlăturați dela conducere bărbați valoroși ca Dr. Halic, I. C. Antonovici, Ion Tuducescu, Dr. Marta, Dr. Missits, Gr. Marinescu, etc. — La alegerea de eri a învins cu mare majoritate de voturi lista prezintată de dl *Dr. Aurel Halic*.”

Ne bucurăm și noi din depărtări cînd auzim de izbînda oamenilor de bine, asupra personalităților uricioși cari pentru iubirea lor de mărire dezbină pe credincioși, și în biserică, nu ne ajunge dezbinarea provocată de alte calamități sociale care ne stînjenește progresul.

În Statele-Unite ale Americii se exercită cu mult succes țierea arborilor cu ajutorul electricității. Trunchiul arborelui se incunjoară cu o sîrmă adusă în stare de incandescență prin curent electric.

„Voința Națională” sfîrșește seria de articoli din studiul lui Leon Bourgeois despre „Solidarism”.

La Roma s'a săvîrșit un serviciu pontifical solemn din incidentul aniversării a 6-a dela încoronarea papei Pius X.

Atragem atențiunea iubitorilor de școală asupra „părerilor” ce le publică „Tribuna” despre „o nouă fundamentare a învățămîntului nostru primar”.

Bancnotele de 10 fl. v. a. cari poartă datul de 1 Mai 1880, încetează de a mai circula cu ziua de 31 August a. c. De prezent Banca austro-ungară le mai primește pentru schimbare; după 31 August însă nu se mai pot rescumpăra nici schimba.

Din cauza epidemiei de febră tifoidă ce bîntue la Iași, congresul studentesc nu se poate ține în acest oraș.

Citim în „Drapelul” că la Lugoj aranjează d-nul Liviu Tempea cu concursul d-nei Heraru n. Bobora un concert, cu *deplina ignorare a societății românești* și în special a Reuniunii române de cântări și muzică, sub a cărei protecție s'au arangeat toate concertele cari au angageat publicul român.

Tinerimea studiosă din Lugoj și jur aranjează în ziua sărbătorii „Schimbarea la față”, o reprezentație teatrală-muzicală.

Compozitorul Kiriak, care prin turneele artistice făcute cu societatea chorală „Carmen” a devenit cunoscut în toate părțile locuite de Români, a fost greu bolnav; s'a recules însă deabinele.

Congresul internațional al medicilor, la Budapesta, se va deschide prin arhiducele Iosif, ca reprezentant al Maiestății Sale, la 29 August și va dura până la 4 Septembrie st. nou.

S'a ivit ciuma în orașele rusești Kronstadt, Lissel și Sinkers, și în guberniile Birna, Moscva și Viaeta.

Principele Carol al României a vizitat mănăstirea Putna deîngă Suceava, și a îngenunchiat plin de evlavie în fața mormîntului Marelui Voevod Ștefan.

Ploile din timpul din urmă, după o secetă mai bine de o lună, au făcut mult bine țaranilor. Recolta cucuruzului promise a deveni satisfăcătoare.

Lui Matei Jucu din Ezeriș (îngă Boeșă-montană), mașina de trecreat i-a rețezat mîinile.

Săptămîna trecută, descărcîndu-se un vîfor îngrozitor asupra comunei Șumița, un fulger a lovit în biserică deacolo prăbușîndu-i turnul cu totul.

Pe coșciugul reposatului candidat de învățător Vasile Jurescu din Ciclova-montană s'au depus două cununî, una de flori naturale și alta de flori artificiale. Pentru cumpărarea lor au contribuit: Mihaî I. R. Covrig, Vasile Munteanu, Ioan Sperlea, Ion Moldovanu, Constantin Bengescu, Mihaî Baiașu, Ion Velceleanu, Nicolae Andrei, Gheorghe Mătăsăreanu, Iosif Hedbavny, G. Talescu, I. Haring, C. Lackner, G. Sperlea, I. Stoia, Anton Sittner, L. Polgâr, Nicol. Munteanu, Sim. Moldovanu, I. Braun, C. Miu, N. N. cu cite 1 coroană; Alexe Crețu, August Sittner, N. N. și G. Löbl cite 2 cor.; Ion Isac 3 cor., Otto Zserava 60 fil. Li-se exprimă mulțumită și pe această cale.

Atragem luarea aminte asupra leacului sigur, încontra petelor din obraz, ce se capătă și aici, la farmacia *La Sf. Gheorghe*, sub numirea de „Cremă americană”.

Nr. 929/1909.

Condițiile de primire

în „Școala civilă de fete a Asociațiunii”.

În urma deciziunii comitetului central, adusă în ședința sa ținută la 5 August a. c., condițiile de primire publicate de Onor. Direcțiune a școlii civile de fete se modifică precum urmează:

Taxa școlară (didactrul) se urcă dela 4 cor. la 5 coroane pe lună sau dela 40 cor. la 50 cor. pe an.

Taxa internatului se urcă dela K 460 — la K 500 — pe an, împreună cu taxa școlară dela K 500 — la K 550 — pe an.

Comitetul central a fost silit să facă aceste urcări din cauza scumpetei din piața Sibiiului și din cauza instalațiunilor de canalizare și de altă natură, pe care le face în interesul școlii pentru anul școlar viitor.

Atît taxa școlară cît și taxa internatului sînt a se plăti anticipativ, în 4 sau 2 rate.

Sibii în 6 August 1909.

Iosif Sterca Șuluțu
prezident.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut Nr. III din „*Transilvania*” organul „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” cu următorul cuprins: Dr. Alex. Bogdan, Strigoii. Dr. Valeriu Braniște, Alesandru de Mocsonyi, Dr. Nic. Drăganu, Lîmbă și istorie. Cronica științifică: Contribuțiune la Flora României (Iuliu Prodan). Pandaemonium (Gavr. Todica). — Folclor. Anecdote: I. Sasul la brînză. 2. Culche jos. (S. Tamba). Descîntec de făcătură — de întorsul urmei. — Oct. C. Tăslăuanu, Muzeul „Asociațiunii”. — Olimpia Damian, La sate pentru Muzeu. — Cronică: Iniințarea revistei „Transilvania” (T). Diplome Maramurășene. (O. C. T). † Aron Vraciu (I. R.) Abecedarul pentru analfabeți. (T). Conferințele „Asociațiunii”. (Oct. C. Tăslăuanu). — Oct. C. Tăslăuanu, Partea oficială.

Poșta Administrațiunii.

Rugăm încodată pe onorabili noștri abonați să-și achite datoria, ca să nu fim nevoiți a-i da în judecată. Pânăcînd să tot batem toaca la urechea — restanțerilor?!

Editor proprietar: **Gheorghe Jianu**.
Redactor responsabil: **Alexandru Purgariu**.

„PLUGARUL“
societate pe acții din Cacova
dă

x-6 **6%**

și plătește și darea după depuneri.

Farmacia
„La Sf. Gheorghe“
Oravița

vis-avis de prăvălia lui R. Goldstein
în strada principală.

În farmacia mea, arangeată modern, se capătă
în afară de

tot soiul de medicamente și
diferite parfumuri franceze,
engleze, pudră, săpunuri
și alte articole de tot felul atât pentru
ferance, cât și pentru damele de elită.

Cu distinsa stimă

ADOLF GROS
apotecar.

x-1 La
Tiglăria Dimitrieviței & Piescu
în Bozovici

se capătă cea mai bună cărămidă de zidit și
de astrucat și tot felul de ornamente la
zidiri, diferite țevi de calitate cea mai bună
cu prețuri moderate.

Această nouă fabrică românească din Valea Almă-
jului merită tot sprijinul Românilor.

Amerika!

Plecarea: din Havre în fiecare Sâmbătă.
din Wiena în fiecare Marți.

◆ **Linia franceză.** ◆

Bilete de tren americane pentru oricare sta-
țiune cu prețurile originale.

Informațiuni gratuite și franco numai prin
Linia franceză.

Wien IV., Wiedner Gürtel Nr. 16.

15-1 A se observa precis adresa!

Aviz.

Am onoare a aviza On. public din Oravița
și jur că țin în

otelul „Coroana Ung.“ Nr. 2

ordinațiuni de dentistică

Șanume tragerea mășalelor și înlăturarea ră-
dăcinilor cu amortirea gingiilor după un sistem
special al meu propriu cu rezultat sigur; plom-
bări cu aur și porțelan; punerea dinților artis-
tici în coroane de cauciuc ori pe o placă de
aur; curățirea dinților etc.; dinți artistici, fără cerul
gurii, nu se pot înlătura din gură, fiind absolut
naturali și durabili; repararea și prelucrarea rin-
durilor de dinți stricați.

Ordinațiunea: dimineața la orele 9-12
după amneazăzi la orele 2-5

Dr. Maurițiu Kugel,

medic-dentist din Budapesta,
fost asistent la clinica din Berlin.

1-1

„SENTINELA“

instituit de economii și credit
ca societate pe acții
în Satul-nou (Réva-Ujfalú)

efectuește toate operațiunile de bancă și
primește depuneri spre fructificare cu
5% interese, plătind insti-
tutul și darea de 10% după interese. La
cerere se trimit deponenților și cecuri poștali
cu cari se trimit bani fără a plăti porto la poștă.

Direcțiunea.

Anunț.

Cele mai bune, mai moderne și
mai durabile

ghete și cizme

numai la mine se pot căpăta. În magazinul
meu am tot felul de ghetă, lucrate exclusiv
în atelierul meu.

După comande pregătesc ghetă ameri-
cane, vinătoarești, ortopede și alte
feluri de ghetă.

Prețuri solide și moderate.

x-9

Cu stimă

BENEDICT CSONGÁR

Oravița.

„ORAVICIANA“

SOCIETATE PE ACȚII

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII

Oravița.

Capital social Cor. 550.000

Fonduri „ 320.000

Depuneri spre fructificare „ 2.050.000

Giroconto la Banca austro-ungară. — Ceeconto la Cassa de păstrare poștală Nr. 15.625. — Telefon Nr. 29.

Escomptează cambii, acoardă împrumuturi hipotecare și personale
cu 7-8% netto.

Primește depuneri spre fructificare cu 4½% și 5%.

Darea o plătește institutul.

Răscumpără gratuit orice fel de couponi și îndeplinește tot soiul de afaceri de bancă.

Espositura la Vrană

mijlocește împrumuturi de orice natură, regulează scadențe, primește depuneri spre
fructificare, pe lângă certificate interinale, și efectuește și alte operațiuni de bancă.